

9.

1778 2

18

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
ORDINE ALIMENTORVM
PARTVI MAXIME EX SPONSA
NATO IVRE SANGVINIS
PRAESTANDORVM.

P. 244.

QVAM
PRAESIDE
CHRISTIANO GOTTLIEB
HOMMELIO D.

TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REGVL. IVR. PROF. PVBL.
ET FACVLT. IVRID. VIT. ASSESSORE
IN AVDITORIO MAIORE

DIE XXIX. MAIL. A. R. S. c1010cclxxviii.
PVBLICE DEFENDET

AVTOR ET RESPONDENS
IOANNES GVSTAVVS SEYFFERT,
DRESDENSIS.

VITEBERGAE

EXCUDIT ADAMVS CHRISTIANVS CHARISIUS.

V I R O

AMPLISSIMO IVRECONSULTISSIMO

CELEBERRIMOQVE

D O M I N O

CHRISTOPHORO FRIDERICO

M Ü L L E R O,

AVI IVRIS VTRIVSQVE DOCTORI LONGE CELEBERRIMO

BVRGHESLERI ETC. DYNASTAE

PATRONO PLVRIMVM VENERANDO

HAS THEMIDIS PRIMITIAS

DICAT ET CONSECRAT

VIR AMPLISSIME
PATRONE OPTIME

*Q*uanta TVA in me adhuc est comitas atque prolixa
voluntas, quanta beneficiorum a pluribus abhinc
annis a TE perceptorum copia: tanta veneratione TI-
BI, patrono optimo, primum legalis scientiae specimen,
quamvis sit levissimum, dicare audeo. Accipe, quaeso,
has primitias et obseruantiae tesseras eadem fronte, qua
alio tempore me suscipere es solitus. Ego certe omnibus
viribus ad id annitar, ne TVA munificentia, Tuoque
favore videar indignus, sed ardentissima pro salute TVA
fundens vota, gratissimum, quamdiu in vivis ero, com-
probem animum. Dab. Vitebergae die XXIX. Maji
A. R. S. MDCCLXXVIII.

AMPLISSIMO NOMINI TVO
VIR CELEBERRIME

PERPETVA OBSERVANTIA ADDICTISSIMVS
IOANNES GVSTAVVS SEYFFERT.

§. I.

§. I.

Ne animantia sua imbecillitate deficient, sed vt ita, quae De cura in partu alendo hominibus, brutisque communi. in indiuiduis ob mortalitatem conseruari nequeunt, saltem in speciebus propagentur et continua eorum successio ad aeternitatem quasi perueniat, commune omnium est, teste CICERONE ^{a)}, curam quandam eorum, quae procreata sunt, habere; atque Naturae munus, autore ARISTOTELE ^{b)}, a se genito victum praebere. Quae prima Naturae et hominibus inter se, et cum ceteris animalibus communia esse, aequè obseruat VLPIANVS ^{c)} et denuo comprobatur TRIBONIANVS ^{d)}, idque ex generatione et educatione complurium volucrum, vt hirundinum, docente PLINIO, columbarum, passerum, aliarumque colligere licet, dum vterque parens ouis, pullisque incubat, et in foetu summa aequitate alternat cibum ^{e)}. Naturam tamen vtrisque brutis generantibus in partu alendo et conseruando communem affectum, atque aequalem non semper

a) de Offic. Lib. I. c. II.

b) I. Politic. 10.

c) L. I. §. 3. π. de Iustit. et Iur.

d) princ. I. de Iur. Nat. Gent. et Civ.

e) PLINIUS in Histor. Natural. L. X cap. 33.

per instillasse amorem, scriptores ^{f)}, qui vitas animalium delinearunt, non modo copiose edocent, sed et exempli instar esse possunt pecudes et bestiae foemelli sexus, vberibus et mammis instructae, quae enutriunt et educant solae gnatos, mares vero generantes, vt plurimum, discedunt, et post breue consortium longa diuortia faciunt, quid quod quidam proli insidias vitae struunt, eamque necant. Ex quo instinctu animalium, quibus natura concessit vbera, secundum Ius Naturae, matri; ex Iure vero Ciuili, Patri, liberos alendos esse, deducit doctrinam ILL. HOMMELIUS in *Iure Nat. et Gentium ex sententia veterum Ictorum Lib. I. §. 115. seq.*

§. II.

Officium alendi liberos Iure Naturae est perfectum, patri, matri, reliquisque ascendentibus secundum proximitatem aequiliter impositum.

Cum vero iam CICERO *de OFFICIIS* ^{g)} insignes differentias inter actiones et praecipue curam beluae et hominis, qui rationis est particeps, in procreatos fuisse demonstrauerit, et hominis educatio non in sola lactatione subsistat et absoluat, eaque satis longum temporis spatium desideret, nec non compluribus obnoxia sit difficultatibus, si homo commodo societatis, ciuitatis et Reipublicae communi inseruiat, non dubitamus, quin Iure Naturae pater non minus, quam mater, imo omnes ascendentes ^{h)}, secundum proximitatem, respectu sexus haud habito, ad alimenta liberis egenis exhibenda, non ex simplici honestate, et ex iure imperfecto, vt putat GROTIUS ⁱ⁾, sed ex iure perfecto et iustitia explettrice ^{k)} ob factum generationis et communem affectum propensum, tener-

^{f)} Huc pertinet praeter laudatum PLINIUM, ELIANVS, ARISTOTELES, ALBERTVS MAGNVS, BOCHARTVS, BUFFON. etc.

^{g)} Lib. I. cap. II. et 12.

^{h)} GROTIUS de Iure Belli et Pac. Lib. II. cap. VII. §. 4. num. 4. et 6.

ⁱ⁾ de Iure Belli et Pac. L. II. c. VII. §. 4. n. I.

^{k)} PUFENDORF de Iur. Natur et Gent. L. IV. cap. II. §. 4. Add. L. 8. §. 5. C. de bonis, quae liber. vbi: *Filios, vel Filias et deinceps alere patri necesse est,*

tenerrimumque amorem in liberos ^{l)}), si non pari laborant inopia, aequaliter obligentur.

§. III.

Ius vero Civile, neque in totum a naturali, vel gentium recedere, nec per omnia ei feruire, sed huic vel aliquid addere, vel detrudere, obseruat VLPPIANVS ^{m)}) idque per doctrinam de iuribus et obligationibus parentum in liberos comprobari licet. Nolumus in praesentia more Romanorum prisco, quamuis dicta VLPPIANI omnino confirmantur, in progressu temporis admodum barbaro et ab humana natura profusus alieno, quo parentibus permittitur, vel abigere partum conceptum, cum eorum opinione nondum esset homo, sed spes hominis tantum, pars ventris, et portio viscerum ⁿ⁾), vel iam editum occidere, aut exponere, exemplum petere, illumque latius enucleare. Etenim hic mos a ROMULO, docente DIONYSIO HALIC. Lib. II. c. 26. et 27. introductus et contra BYNCKERSHOECKIUM ^{o)}), satis speciosis iustitiae argumentis a GEBAUERO defensus ^{p)}), a CONSTANTINO M. ^{q)}) abrogatus fuit, et sequiori.

A rationis iure aliena sunt Quiritium infirmitas, quae parentibus permittitur, vel abigere partum, vel enucleare, vel exponere; hinc iure recentiori Rom. merito reiecta, et Germanis plane incognita.

A 2

est, non propter hereditatem, sed propter ipsam naturam. LEYSER ad Pandect. Spec. CCCXXIV. med. I.

l) Conf. CICERO de Finib. Lib. III. cap. 62. L. vnic. §. 5. C. de rei uxoriae actione. his: ipse naturalis stimulus parentes ad liberorum suorum educationem hortatur.

m) L. 6. π. de Iustit. et Iur.

n) L. I. §. I. π. de Ventr. insp. L. 9 §. I. π. ad L. Falcid. Add. OVIDIVS de Nuce v. 23. IUVENALIS Satyr. VI v. 591. seq.

o) in Tr. de iure occidendi, vendendi et exponendi liberos.

p) BYNCKERSH. cit. lib. putat Romulum patri dedisse potestatem, liberos pro arbitrio suo, nullaque causa data, occidendi, et omnimodum ius exponendi, sed hoc ius patri, tanquam magistratui, competuisse, idque exercitum fuisse, conuocato demum, habitoque prius iudicio domestico, et praevia causae cognitione, ex VALERIO MAX. Lib. VII. c. 8. n. 2. et LIVIO Lib. II. 41. multisque aliis firmare et inhumanitatem iuris romani temperare studuit GEBAUER. in Disp. I. de Patria Potestate cap. 2. §. 5. et 7.

quioribus temporibus VALENTINIANVS, VALENS et GRATIANVS *) Imperatores necati infantis piaculum capitali supplicio puniendum esse iusserunt, et partuum expositioni eandem poenam *) addixerunt. Deinde expositio infantum, eorumque abortus inusitatus fuit Germanis, et ius vitae et necis parentibus veterum Germanorum, ab HEINECCIO, TRESSENREVERTERO, aliisque tributum, adhuc plena fide historica nondum est stabilitum *). De cura, nutritione et educatione liberorum germanicorum ita differit TACITVS de Moribus Germ. cap. XIX, et XX. *Numerum liberorum finire, aut quenquam ex agnatis necare, flagitium habetur. Sua quemque mater uberibus alit, nec ancillis ac nutricibus delegantur. Dominum ac seruum nullis educationis deliciis dignoscas. Inter eadem pecora: in eadem humo degunt, donec aetas separet ingenuos, virtus agnoscat.* In cap. VII. vero IDEM testatur, Germanos infantes cum coniugibus in praeliis secum habuisse.

§. IV.

- *) L. I. C. Th. de Alimentis, L. vnica. C. de his qui parentes vel liberos occid. L. fin. C. de Patr. Pötest.
- *) L. 8. C. ad L. Cornel. de Sicar. Add. SELCHOW Antiqu. Iur. Rom. P. II. c. 2. S. II. §. 56.
- *) L. 2. C. de infant. expos. verb: *animaduersioni, quae constituta est, subiacet.* Poena capitis vero paulo ante ab iisdem Imperatoribus determinata est in L. 8. C. ad L. Cornel. de Sicar. vid. SCHULTING in Iurispr. Antiquissim. pag. 315. n. 23. et GERH. NOODT in Iulio Paulo f. de partus expositione et nece apud veteres cap. VI.
- *) Contrariam sententiam amplectuntur HEINECCIUS in Elem. Iur. Germ. L. I. §. 135. not. et TRESSENREVERTER in Antiqu. Germ. L. III. c. 5. §. 4. existimantes, patrem et maritum in liberos et uxorem habuisse ius vitae et necis; locum TACITI de Mor. Germ. c. 19: *Numerum liberorum finire, aut quenquam ex Agnatis necare, flagitium habetur*, non de denegato iure vitae et necis, sed de abortus procuratione potius, infantumque expositione accipiendum esse. Deinde mariti ius vitae et necis in uxorem comprobare studet HEINECCIUS ex eodem TACITO de M. G. c. 19. At enim vero I) sub nomine Agnatorum s. Natorum, de quo TACITVS, non venit vnquam is partus, qui adhuc est in vtero matris, sed iam in lucem

§. IV.

Instituti nostri ratio potius nunc nobis imponit officium, ^{In ordine alendi} discrimina iuris Ciuilis, quae in ordine liberos egenos ob san- ^{liberos Ius Ro-} guinis propinquitatem alendi intercedunt, cum plures eorum ^{manum, Cano-} ascendentes, aut fratres ad educandum habiles concurrunt, ^{nicum et Germa-} ostendendi, quo facto facile apparebit, Ius Ciuile et hac in ^{nicum discrimi-} doctrina Iuri Rationis per omnia non seruire. ^{men facit inter} Quem ad mo- ^{liberos legitimor.} dum vero Ius Naturae differentiam liberorum legitimorum et illegitimorum cum diuersis eorum iuribus et obligationibus ignorat, ita Ius Romanum, Canonicum et Germanicum istam in sanctionibus suis, cum de ordine partum agnoscendi et alendi disceptatur, diligenter obseruat. Perspecto, cognitique hoc ordine, tum a nobis, qua serie nati ex spona iure sanguinis sint exhibendi, erit differendum, et difficultas huius rei, quae plurimis doctorum contentioneibus ansam dedit, pro virium nostrarum imbecillitate, minuenda et dissipanda. Ne omnibus haec in re displiceamus, optamus.

§. V.

Legitimis nuptiis initis, maritus, vt caput familiae, one- ^{Legitimi pra-} ra matrimonii sustinet ^{primis a patre}), eique, tam vxorem alere, quam ^{sunt exhibendi.} toti familiae prospicere, incumbit, in procreatos ex coniugio

A 3

patriam

lucem editus. In eum non potest vterius flagitium abortus committi. 2) Idem, quod de Germanis, de Iudaeis quoque memoriae prodidit TACITVS Histor. Lib. V. c. 5. Nam et necare, ait, quenquam ex agnatis nefas. Sed quis, quaeso, putaret, etiam haec de abortus procuratione esse intelligenda? 3) TACITVS cit. loc. non marito dat potestatem, vxorem adulteram occidendi, sed tantum domo expellendi, ac per omnem vicum verberare agendi. Nec sequentia tempora parentibus maiorem, quam verberandi potestatem indulerunt. Hinc in LL. WISIGOTHORVM Lib. IV. Tit. 5. §. 1. Flagellandi et corripienti eos, quamdiu sunt in familia constituti, tam auo, quam auia, seu patri quam matri potestas manebit. Add. POLACK in Syst. Iurispr. Germ. antiquae L. I. cap 11. §. 2. 4) L. 46. 7. Famil. hercisc. l. 56. §. 2. 7. de Iur. Dot.

patriam consequitur potestatem ^{v)}), cuius mater capax non est ^{x)}), liberi ad eius, non matris, familiam pertinent ^{y)}), illiusque, et post finitam patriam potestatem, non vero huius, familiae splendorem et insignia conseruant ^{z)}), praeterea pactum cum vxore in nuptiis iniit, de sobole genita educanda ^{zz)}). Ideo ratio facile reddi poterit, quare ius Romanum patri, prae reliquis, onus alendi liberos legitimos imponat ^{a)}), et stemma inprimis ramum suum incultum alimentis conseruet, abs quibus placitis veteres Germani non recedunt. Etenim licet mater quemque vberibus, teste TACITO ^{b)}), alat, ipsa tamen victum capiebat ab eo, in cuius manu s. potestate erat, et capite ac principe familiae, scilicet marito ^{c)}). Ante inaugurationem militarem filii domus paternae partes extiterunt ^{d)}), et certa officia per vxorem et liberos secundum TACITVM ^{e)}) fuerunt executi. Leges temporum insecutorum, vt WISIGOTHORVM ^{f)}), clare quoque euincunt, liberos in patris potestate constitisse, eoque mortuo, in matris potestate, quae, viuo patre, iuri paterno erat subordinata ^{g)}). Vñu fori etiam hodierno patrem indistincte matri aequae habili, in alendo legitimo partu egeno, praefendum esse, nec vllus serio in dubium vocauit ^{gg)}).

§. VI.

- v) §. 2. et 3. I. de Patr. Potest.
 x) §. 10. I. de Adopt.
 y) L. 10. pr. C. de Adopt. L. 19. π. de Statu Homin.
 z) L. 13. π. de Adopt.
 zz) LEYSER ad Pandect. Spec. CCCXXV. corol. 3.
 a) L. 5. §. 14. L. 8. π. de agnos. vel alend liber. L. 8. §. 5. π. de bonis, quae liber.
 b) de Mor. German. cap. 20.
 c) vide TACITVM de Mor. German. cap. 18.
 d) conf. TACITVS eod. cap. 13.
 e) Eodem cap. 25.
 f) LL. WISIGOTH. L. IV. Tit. 2 §. 13.
 g) Plura hac de re videbis penes RICCIUM in Spicilegio Iuris Germ. Lib. I. Tit. II. §. 296. pag. 440.
 gg) Conf. HORN Claff. VII. Resp. 41. num. 5. L. MENCKEN. disp. de alimentis filiorum a patre praestandis vel non.

§. VI.

Quodsi vero pater, aut mortuus, aut absens, nulla relin-
 quens bonas, aut inops, matre superstite simul ac auo pater-
 no, ad exhibendum aequae apto, iam huius potiore esse con-
 ditionem in legitimo alendo partu, si pater, aut tempore
 mortis in patria potestate extiterit, aut adhuc in ea degat,
 arbitramur. Ex Latii enim iure, filii matrimonium, imo
 eius separata instituta oeconomia, non extinguit patriam po-
 testatem, sed pater ex filii sui, licet militantis ^{h)}, iustis nu-
 ptiis liberos genitos aequae in iure patrio et paternis sacris re-
 tinet ⁱ⁾, omnia onera matrimonii filii sui, peculio haud in-
 fructi, fert, eius uxorem inopem alit, et paterna affectio
 se ad filii uxorem, siue nurum extendit ^{k)}, e contrario non
 modo quaesita a filio, sed et nepote solus acquirit ^{l)}, nullum-
 que emolumentum hac in specie mater consequitur. Proinde
 intellectu est facile, cur auus paternus onus, alendi et educandi
 nepotem, non possit subterfugere ^{m)}, imo iste matri aequae lo-
 cupleti hac in re anteferendus. Quin et hodie, si generans
 filius peculiarem oeconomiam haud instituerit, pro qua non
 habentur solae filii nuptiae ⁿ⁾, aut alio modo ante eius mortem,
 vel inopiam, ex patria potestate exierit, nepotes hac ratione
 ab auo sustinendi sint, materque ab hoc onere liberanda, non
 dubitandum ^{o)}.

*Isto deficiente,
 aut inope, ab
 auo paterno, si
 pater tempore
 mortis in patria
 potestate extitit,
 aut adhuc sub ea
 vivit, alendi,
 materque aequae
 locuples ab hoc
 officio tum libe-
 ratur.*

§. VII.

Nec dubia moueri, nostrisque antecedenti §. prolatis as-
 fertis haec opponi queunt argumenta, quod fundamentum

*Dubia contra
 §. antecedentem
 proponuntur,
 sed remouentur.*
 ali-

- h) L. 7. C. de Patria Potest.
- i) L. 4. π. de his, qui sui vel al. iur.
- k) L. 20. §. 2. π. famil. heredit.
- l) p. I. per quas personas cuique acquirit.
- m) L. 3. §. I. L. 5. §. 2. π. de agnosc. et alend. lib.
- n) conf. САРЗОВ. Jurispr. For. P. II. C. X. Def. 3.
- o) Nobiliscum sentit ВОЕНМЕР in Iur. Eccles. Prot. Lib. V. Tit. XVI. §. 14. et SAM. STRYCK. Disp. de Iure Auorum cap. II. num. 59. MENCKEN in Pandect. Lib. XXV. Tit. III. §. 9.

alimentorum praestandorum, monente VLPIANO ^{p)}), non fit patria potestas, sed caritas sanguinis, mater sanguinis propinquitate et caritate propior existat ea quoque iure recentiori in successione ab intestato auo praeferatur ^{o)}), denique ex priscis moribus Germanorum, liberi, mortuo patre, in matris potestatem recidunt ^{q)}), et hinc quamdiu haec superstes, tandiu auo nulla in nepotem potestas. Siquidem VLPIANVS non negat, patriam potestatem fundamentum oneris alendi esse, sed hoc, non esse vnicum, et alimenta quoque ex iure sanguinis transire, licet haec potestas iam soluta, imo ius parrium primariam causam huius obligationis in aliis IDEM ICTUS constituit legibus ^{r)}). Deinde auum non minus diligere nepotes, quam parentes primi gradus, ICTUS CALLISTRATVS ^{s)}), iam obseruauit huius: *nec enim dulciore nomine possumus nepotes nostros, quam filii appellare; etenim idcirco filios, filia sue concipimus atque edimus, ut ex prole eorum, earumque diuturnitatis nobis memoriam in aeuum relinquamus* ^{t)}). Praeterea in ordine alendi seruando, maxime ad aequitatem esse respi-

p) in L. 5. §. 1. π. de agnosc. et alend. lib. Sed utrum eos tantum liberos, qui sunt in potestate, cogatur quis exhibere, an vero etiam emancipatos, vel ex alia causa sui iuris constitutos, videndum est. Et magis puto, etiamsi non sunt liberi in potestate, alendi a parentibus. Iung. L. 5. §. 13. π. eod. HUBER. Praelection. Pandect. Lib. XXV. Tit. 3. §. 9.

o) NOVELLA CXVIII. cap. 2.

p) LEX WISIGOTHORVM Lib. III. Tit. I. §. 7. ita sancit: *Patre mortuo, vtriusque sexus filiorum coniunctio in matris potestate consistat*, et Lib. IV. Tit. 2. §. 13: *Patre mortuo, filii in matris potestate consistant*. Item LEX BVRGNDIONVM Tit. LIX: *Si mater nubere electa castitate distulerit, filii cum omni facultate in eius solario et potestate consistant*. SCHILLER ad Pandect. Exerc. XXXVII. §. 42 in fin. et not. Plura iura singularia et statutoria de iure matris in liberos exhibet RICCIVS in Spicil. Iur. Germ. L. I. Tit. II. §. 295. pag. 432. seqq. Add. NIC. CHR. LYNCKER Diss. de matris potestate in liberos. §. 13.

q) confer. L. 3. §. 2. 5. et 6. π. de agnosc. et alend. lib.

r) L. 220. π. de Verb. Signif.

s) Add. L. 7. C. de Curator. Furios.

respicendum, cum ex hac iste descendat, vult **VLPIANVS** ¹⁾. Quid nunc aequius, ut auus paternus commoda ex patria potestate percipiens et ferat incommodum alendi ²⁾. Tum **IVSTINIANVS** ³⁾ causam alendi non in hereditatis successione primario constituit, sed in natura et in legum hac de re iam latarum prouisione, et si ordo successione praestantissimum alimentorum sit fundamentum, et patruus, et reliqui collaterales remotiores, imo collegia, quae ab intestato succedunt, ad ea priuatum praestanda obstringerentur, quae vero a **LYNCKERO** ⁴⁾ **LEYSERO** ⁵⁾ aliisque merito negantur. Tandem, quod attinet potestatem maternam ex moribus quibusdam Germanorum praeis introductam, satis constat ex **TACITO** ⁶⁾, liberos iustae aetatis masculos paternis solenni illico exiisse modo penatibus. Nec non asserendum, **LL. WISICOTHORVM, BVRGVNDIONVM** etc. sub lit. p. adductas haud disponere de patre generante in patria potestate adhuc constituto. Insuper ex iure **SAXONICO** antiquo ⁷⁾ statuendum, viduam in ipsa tutela vixisse, et defuncti filiorum, filiarumue tutelam fratri, vel proximo paterni generis fuisse deputatam. Si forte sequioribus quoque temporibus ex potestatis cuiusdam figmento matris usus fructus bonorum liberorum nondum separatorum fuerit concessus ⁸⁾, electoralibus tamen legibus Saxonice per **CONST. EL. X. Part. II. et DECIS. EL. LXII.** matris potestas cum

1) L. 8. §. 2. π . de agnosc. et alend. lib.

2) arg. L. 10. π . de Regul. Iur.

3) L. 8. §. 5. C. de bonis quae liber.

4) in Respon. 156. Vol. II.

5) ad Pandect. Spec. CCCXXV. corol. 2.

6) de Morib. Germ. cap. 13.

7) **LEX SAX.** Tit. VII. §. 2. et 7. ibidemque **GAERTNER.**

8) **Ius Prou. Sax.** L. I. Art. II. et 13. **HEINECCIUS** in Elem. Iur. Germ. Lib. I. §. 139. et in Disp. de Usufructu materno Iur. German. in primis Hamburg. **RICCIVS** in Spicil. Iur. Germ. Lib. I. Tit. II. §. 304. pag. 455. seqq.

cum eius usufructu in exilium est acta, et sancita Romana de patris, auique potestate sunt comprobata *).

§. VIII.

*Quando mater
praeferenda suo
paterno De re
liquo ordine, le-
gitimos alendi,
ascendentibus se-
cundi, vel ulte-
riorum graduum
in linea paternus
et maternus, imo
fratribus prae-
scripto. An hoc
officium ad alios
ex iure sangui-
nis transeat.*

Potestate patria aui, reliquorumque ascendentium pater-
norum cessante, aut existente quidem, sed istis egenis, offi-
cium alendi ad matrem, quae charitate sanguinis propius li-
beros ex se genitos attingit ^{d)}, ea vero deficiente, vel in ex-
hibendo non sufficiente, secundum proximitatem, ad ascen-
dentes lineae paternae, cum liberi legitimi horum familiam
conseruent, et alimentorum suppeditatio potius sit paternae,
quam maternae lineae onus ^{e)}, sin vero ab iis adimpleri nequit,
ad ascendentes lineae maternae ^{f)} demum transmittitur. Qui-
bus omnibus deficientibus, iure sanguinis ad alimenta praes-
tanda, ex legis necessitate, obligati habentur collaterales in
primo gradu, fratres et sorores ^{g)}, et quanquam negari non
possit in L. 13. §. 2. π. de administr. tut. L. 1. §. 2. π. de tutel.
et rat. distrah. et L. 4. in fin. π. ubi pupillus educ. deb. sororis
mentionem tantum fieri, certe tamen, an ideo frater inops
ab hoc beneficio excludi possit, si soror sit locuples, ob pari-
tatem

c) Ita quoque in ORDINAT. POLIT. MAGDEB. cap. XLII. §. 3. matri usufructus denegatur, et ad rationes reddendas de fructibus perceptis aequae obligatur. Add. PETR. de LVDWIG in Disp. de Differ. Iur. Rom. et Germ. in tractuum attributione tutelae fructuariae. IO. FR. POLAC. Progr. de Iure Patriae Potest. quo vitur, cum principis legum germanicarum male cohaerente.

d) L. II. C. de Negot. Gest. L. 5. §. 2. et 14. π. de agnosc. et alend. lib. WERNHER. Part. I. Obs. 134. BOEHMER. Iur. Eccles. Prot. Lib. V. Tit. 16. §. 14. CAR. GOTTL. KNORR. Disp. de alimentis a matre liberis praestandis cap. II. §. 10.

e) L. 8. π. de agnosc. et alend. liber. SAM. STRYCK. Disp. de iure Auorum cap. II. §. 47.

f) L. 5. §. 5. π. eod. MENCKEN. in Pandect. Lib. XXV. Tit. 3. §. 9.

g) vid. LEYSER. ad Pandect. Spec. CCCXXV. med. 2. Dissentire videtur MUBER. Praelect. Pandect. Lib. XXV. Tit. 3. §. 8.

tatem causae, et naturalis rationis indolem, dubitamus. Vnius enim positionem, alterius non esse exclusionem, iuris est certissimi, nec mirum, sororis mentionem in his legibus fieri, cum facilius species obuenerit, qua soror egeat, quam ut frater inops a sorore diuite alimenta exigere queat. Si vero plures fratres concurrunt inter se aequali sanguinis vinculo iuncti, eos communiter obligatos putamus. Quodsi autem consanguinei et verini cum germanis concurrunt, hos ceteris praefereandos, eosque sibi inuicem, exclusis reliquis, ob arctius et duplex sanguinis vinculum teneri ^{h)}, aequitati et rationi consentaneum ducendum. Ultra hos gradus obligatio, alimenta priuata ex Iure Sanguinis praebendi, cum leges deficiant ⁱ⁾, non extenditur. Hinc patruus, ut egenos fratris liberos alat, cogi nequit ⁱⁱ⁾, et in vitrico, qui priuignos inopes aluit, animus donandi non praesumitur ^{k)}. Cum vero ciuitati et Reipublicae admodum interfit, ne ciues, inopia laborantes, alimentis destituantur, publica iis a magistratu et Principe ^{kk)} sunt decernenda.

§. IX.

Quantum vero leges Romanae et Germanicae fauent
his, qui ex iustis nuptiis sunt nati, quantum curant, ut ipsis

B 2

Liberi illegitimi et Iur. Rom. et Germ. iugis matris, quam alii patris iuribus viuuntur.

h) NOVEL. LXXXIV. cap. I. Add. SAM. STRYCK. Disp. de potioribus fratrum iuribus, et de Aët. Forensibus Sect. I. membr. 2. §. 22. existimans, hanc fratrum obligationem ad alimenta naturalia f. necessaria restringendam, nec rationem adesse, ut ex dignitate fratrum viuatur, hinc fratrem fratri ad sumtus studiorum suppeditandos non obstringi.

i) conf. LEYSER ad Pandect. Spec. CCCXXV. corol. 2.

ii) LYNCKER Vol. II. Resp. 156.

k) LEYSER ad Pandect. Spec. LV. med. 9.

kk) LEYSER ad Pandect. Spec. CCCXXIV. med. 3. seq. De cura patrum vide HEYMANNI Initia Iuris Politiae Germanorum cap. 23. In Sax. MANDAT. EL. *Wegen Versorgung derer Armen und Abstellung des Besrelweffens.* dd. II. April. 1772.

alimenta pro dignitate ab utrisque parentibus, eorumque ascendentibus et collateralibus suo ordine praestentur, tanto odio utrumque ius persequitur eos, qui ex illicita venere, et complexibus damnatis sunt procreati, tanto magis iuribus paternis, auitisque indignos censet, eosque sorte ac conditione matris, eiusque ascendentium et cognatorum contentos vivere cogit. Et quamvis numerus illegitimorum ac extra matrimonium natorum initio apud praefatos Germanos forte esset exiguus ^{l)}, cum autore TACITO ^{m)}, seuera ibi matrimonia; mulieres septa pudicitia egerint, nullis spectaculorum illecebris, nullis conuiuiorum irritationibus corruptae, et paucissima in tam numerosa gente adulteria, procedente tamen tempore, ex quo frequentior cum Romanis intercedebat consuetudo, tam Principes ⁿ⁾, quam priuatos eximia castitate adhuc mirandos haud fuisse, exinde apparet, cum liberos recens natos in Rhenum, fluminaque, explorandorum natalium causa, immerfissent ^{o)}, ut cognoscerent, natarentne, an mergerentur, hinc impurae originis, illinc honestorum natalium argumentum petitori, deinde priuatorum illegitimi partus infames et seruilis conditionis habitus, nec patris ^{p)}, sed tantum

l) TRESSENREVTER in Antiquit. German. Lib. III. cap. 5. §. 2.

m) de Moribus Germ. c. 18. et HEINECC. Elem. Iur. Germ. Lib. I. §. 146.

n) HEINECC. Elem. Iur. Germ. Lib. I. §. 147. PETR. IAC. BREITHAVPT. Disp. de iure bastardorum. SAM. STYCK. Disp. de liberis naturalibus regum ac principum.

o) Quem morem nonnullorum Germanorum in ipso vitae limine infantulos ad flumina, vel fontes deferendi, ibique abluendi, duritiei et frigoribus assuescendi gratia, initio introductum, seculo vero quarto Christiano, superstitione impellente, explorandorum natalium ergo, ut vxores Rheno, tanquam impuri lecti vindice, territae, eo curatius thorum conferuent intemeratum, conseruatum fuisse, edocet RICCIUS in Spicil. Iur. Germ. L. I. Tit. II. §. 295. pag. 437 seqq.

p) LEX SALICA Tit. XIV. §. 12. ibidemque ECCARD. pag. 200. IVS PROV. SAX. L. I. art. 37. IVS FEVD. SAX. cap. 2.

tum matris ^{q)} essent heredes. Romani, aequè pio casti-
tatis studio inducti, ex illicito concubitu procreatos nec in pa-
triam potestatem constituerunt ^{r)}, nec iis ius patri, eiusque
ascendentibus succedendi ab intestato concesserunt ^{s)}. Quid-
quod ius, alimenta ab iis exigendi, denegarunt. Nostrium
est, ut hoc paulo latius expendamus, quo ordinem, ipsaque
discrimina in alendis illegitimis, pro diuersitate iurium, diu-
dicare queamus.

§. X.

Quamuis liberorum naturalium ex concubina nato Naturales olim
quidem a patre,
sed non ab ano
paterno alendi.
Iure hodierno
stantur iuribus
ex supro nato-
rum.
rum, ceterorum illegitimatorum et ante Iustinianum et ipso
eius aeuo longe fauorabilior esset conditio, ut non modo
ab omni leuis notae macula vacui ad maximos aliquando ho-
nores adspirarent ^{t)}, et certa ad patris successionem ab inte-
stato ex sanctione IUSTINIANI admitterentur ratione, sed
et alimenta ex eius bonis, secundum modum facultatum, boni
viri arbitrato, caperent ^{u)}, nihilo tamen secius IDEM IMPE-
RATOR nepotes naturales tam a iure in aui et proaui here-
ditate ab intestato succedendi ^{v)}, quam alimenta ab iis exi-
gendi ^{w)}, penitus exclusit. Cum quoque temporibus Imp.

B 3

LEO-

q) Hinc paroemia: Keine Mutter trägt einen Bastard. EISENHART. in
Sprüchwör. Sect. II Par. 4.

r) vid. §. 12. I. de Nuptiis.

s) conf. L. 19. et 24. π. de Statu Hom. §. 3. I. ad SCtum Orphit. L. I. §. 2.
π. ad SCtum Tertull.

t) Qua de re eleganter differit HEINECCIUS in Commentar. ad Leg. Iuliam
et Papiam Poppaeam Lib. II. cap. IV. ad cap. 4. pag. 169. seqq.

u) Vid. NOVELL. LXXXIX. cap. 12. §. 4. et 6. junct. AVTH. Licet C. de
Natural. liber.

v) L. 12. C. de Natural. liber.

w) NOVELLA LXXXIX. cap. 12. §. 6. fin. verb: De Nepotibus enim natu-
ralibus, quae iam a nobis specialiter etiam de ipsis disposita sunt, obli-
ueant.

LEONIS ^{v)} concubinatus, qui temporibus IVSTINIANI ^{e)} adhuc licita consuetudo erat, esset sublatus, et LEGES IMPERII ^{d)} et SAXONIAE ^{b)} concubinam in contubernio habere non permittant, vsus fori his liberis privilegia Iure Rom. naturalibus concessa plane denegat, eosque in ordinem ex stupro natorum ^{c)} refert, vt hinc et ratione alimentorum eorum iuribus vtantur ^{d)}.

§. XI.

Quo ordine ex
stupro, aut me-
retrice nati, in-
cestuosi et adul-
terini Iure Rom.
utendi.

Quod attinet reliquos iniuste, vt ex stupro ^{c)}, aut a meretrice natos, eorum patrem, licet vel maxime certus sit, iura fingunt incertum ^{ee)}, eosque, vt vulgo quaesitos, matrem sequi ^{f)}, partem familiae maternae constituere ^{g)}, et cum ea reciproco frui iure successione disponent ^{h)}. Hinc et Quirites patrem

neant. Specialem vero hanc dispositionem reperimus in adducta L. 12. C. de Natural. liber.

g) Conf. NOVELL. LEON. XCI.

z) L. 5. C. ad SCtum Orfitian. Add. L. 144. π. de Verb. Signif.

a) RECESSVS IMPER. de an. 1530. Tit. 33. Item de an. 1577. Tit. 26. von leichtfertiger Beiwohnung.

b) ORDINAT. PROVINC. de an. 1550. Tit. von verdächtigen und leichtfertigen Weibspersonen.

c) MEVIUS ad Ius Lubec. L. I. Tit. II. Art. 9. n. 21. CHR. THOMAS. Disp. de Concubinato. G. O. P. LVD. MENCKEN. in Disp. I. de auo paterno ad alimenta nepoti illegitimo praestanda non obligato. §. 2.

d) Naturales hodie patri ab intestato non succedere, testatur ILL. HOMMEL. Rhaps. Iur. Obs. 89. et ILL. WINCKLER. ad BERGERI Oec. Iur. pag. 328.

e) Stuprum simplex ad damnatos congressus relatum et Lege Iulia de adulteriis coercitum fuisse, patet ex §. 4. I. de iudic. publ.

ee) L. 19. et 23. π. de Statu Hom. I. P. ALVDWIG Disp. diff. I. R. et G. in stupro sub matrimonii spe. diff. 3.

f) L. 4. §. 3. L. 5. π. de in ius vocand.

g) Arg. L. 29. §. 1. π. de inoffic. testam.

h) L. I. §. 2. π. ad SCtum Tertull. MENCKEN. π. Tit. de Success. ab intest. §. 8. et 14.

trem, eiusque ascendentes ab eorum agnitione, et onere alendi plane immunes pronunciaſſe, e contrario matri, cuiusque aſcendentibus et vterinis fratribus alimonias impoſuiſſe, ex VIPIANI ¹⁾ dictis: *Ergo et matrem cogemus, praefertim vulgo quaefitos, item: Divus Pius ſignificat, quaſi avus quoque maternus alere compellatur; Idem reſcripſit, vt filiam ſuam pater exhibeat, ſi conſtiterit apud iudicium, IVSTE eam procreatam, colligunt interpretes ²⁾* Quam lineae paternae immunitatem ab alimentis praebendis IVSTINIANVM ad adulterinos et inceſtuosos partus extendiſſe, ſanctiones NOVELLARVM LXXXIX. cap. 15 *omnis, qui ex complexibus (non enim hoc vocamus nuptias) aut nefariis, aut inceſtis, aut damnatis proceſſerit, iſte neque naturalis nominatur, neque alendus eſt a parentibus ³⁾, neque habebit quoddam ad praefentem legem participium, ſatis cuiuncunt.*

§. XII.

Num vero haec omnia de exhibitione prolis illegitimae ^{An Ius Canonicum ab eo ordi. ne diſcedat.} per IUS CANONICVM et cap. V. X. de eo, qui duxit in matrem in quo Papa CLEMENS III. reſcribit et conſtituit, vt coniuges, quae ante matrimonium initum in adulterio vixerant, iterum

1) in L. 5. §. 4. 5. 6. 7. de agnoſcend. vel alend lib.

2) GOD. LVD. MENKEN. Diſp. I. de aſto paterno ad alimenta nepoti illegitimo praeflanda non obligato §. 9. ſeqq.

3) Quod hic ſub appellatione parentum, non veniat linea aſcendens materna, ſed tantum paterna, ſicut contextus et fere omnia capita totius Nouellae citatae id oſtendunt, ita IRNERIVS, vel qui alius haec verba de patre recte accipit in AVTH. Ex complexu nefario C. de inceſtis et inutilibus nupt. in his: *vt nec alantur a patre.* Iam quoque in iuris aliis Doctrinis ſub parentibus venit tantum pater et aſcendens paternus, ſic in Rubr. Tit. Inſt. de leg. Parentum tut. et L. 5. pr. et §. 1. 7. de Iure Dot. Add. G. L. MENCKEN, cit Diſp. §. 19. ſeq.

iterum separentur, licet iam decennio cohabitauerint, et decem filios susceperint, cum multiplicitas sobolis ita susceptae magis eorum crimen exaggeret, et diurnitas temporis peccatum non minuat, sed augmentet, additis nunc his verbis: *Solicitudinis tamen tuae intererit, ut uterque liberis suis, secundum quod eis suppetunt, facultates, necessaria subministret, sint mutata, anceps est quaestio.* GOD. LVD. MENCKEN. in Disp. II. de auo paterno ad alimenta nepoti illegitimo praestanda non obligato cap. I. §. 19. seqq. existimat, hos decem liberos a pristinis adulteris post contractum matrimonium esse natos, adeoque eos non illegitimos esse, et, dum ipsis alimenta adsignantur, nihil, quod iuri civili contrarietur, hoc capite statutum esse. At enim vero cum in textu laudato multiplicitate prolis ita susceptae, eorum crimen auctum esse dicatur, et admodum probabilitati aduersetur, adulterum diu, nullis productis liberis, cum femina cohabitasse, ac eos deinde tanta copia nempe intra decem annos, decem liberos esse natos, rectius contra istum cum BOEHMERO ^{m)} argumentari licet, inter eos adulterinos fuisse, quibus hic alimenta decernuntur. Et quamquam RICHTER ⁿ⁾, LYNCKIUS ^{o)} aliique in ea sunt sententia, casum plane singularem in dicto cap. latitare, huncque ultra eius limitem non esse trahendum, vsum tamen fori, argumento huius sanctionis canonicae et ob aequitatem naturalem, et patri et matri obligationem, adulterinos, et ob textum cap. 15. X. qui filii sunt legit. quoque incestuosos sustentandi, imposuisse ^{p)}, idque ob maiorem

^{m)} in Iure Eccles. Protest. Lib. IV. Tit. 7. §. 9.

ⁿ⁾ ad Auth. Ex complexu C. de incest. nupt. c. G. KNORR. Disp. de alimentis a matre liberis praestandis. cap. II. §. 8.

^{o)} in Comment. ad cit. cap. V. X. de eo, qui duxit in matr.

^{p)} Vid. STRYCK. Vsu Mod. Pand. Lib. XXV. Tit. 3. §. 6. LAVTERBACH. Coll. Pand. Lib. XXV. Tit. II. §. 16. MENCK. in Pand. Lib. XXV. Tit. 3. §. 8.

iorem iuris rationem ad eos, qui ex stupro sunt procreati, et quorum pater naturaliter certus, dilataste, iuris est certissimi.

§. XIII.

Complura adsunt iura prouincialia germanica, statuta et ^{Iura prouincia-} consuetudinaria, quae patri, si certus est, prolis extra matri- ^{lia Germ patri-} monium natae exhibitionem difertis iniungunt verbis. In ^{si certus est, ille-} Saxonia de partu ex stupro nato exstat CONST. EL. XXVII. ^{gitimos alendi,} Part. IV. verb. *und da sie von ihm Leibesfrucht hat, er die-* ^{officium trinn-} *selbe auf gerichtliche Ermässigung alimentiren soll,* MANDAT. d. d. 30. Sept. 1609. ^{gent.} ^{q)} verb. *auch die von ihm erfolgte Leibesfrucht mit Unterhalt versorgen.* Quod iisdem verbis repetitum in ORD. MATRIMONIALI, de an. 1624. Punct. IV. verb. *Da auch* ^{r)}, et si stuprator fugitiuus, partus ob alimenta in eius bona est immittendus et ex his alendus ob RESCRIPT d. 22. Febr. 1632. ^{s)} hancque obligationem, cum ex lege sit, ad heredes stupratoris non inopis transire ^{t)}, statuunt, licet hoc Iure Sax. ob DECIS. REG. XXVIII. de an. 1748. cum alii ascendentes aequae habiles supersint, negandum sit. Interim tamen, cum bona patris ad alendos simul liberos legitimos et illegitimos non sufficiunt, illos praefereudos esse, quippe

§. 8. BERGER in Oec. Iur. L. I. Tit. III. Th. 15. n. 7. HORN. Claff. III. Resp. 13. n. 10. seq. Add. I. H. FELTZ. Disp. de alimentatione partus incestuosi. ERN. TENZEL Disp. de alimentis partui adulterino et incestuoso praestandis.

^{q)} in CORP. IUR. SAX. ECCLES. pag. 601.

^{r)} CORP. IUR. SAX. ECCLES. p. 623.

^{s)} CORP. IUR. SAX. ECCLES. pag. 630. seq.

^{t)} BOEHMER Iur. Eccles. Protest. Lib. V. Tit. 16. § 14.

C

quippe istis patrem non ex lege saltem, sed ex pacto cum matre in nuptiis inito, ad hoc obligari, censet LEYSER *). Patris obligatio ad agnoscendos illegitimos apparet quoque ex ORDINAT. POLIT. MAGDEBURG. cap. LXIX. §. 1. ORDINAT. POLIT. SCHWARZBURG. REN. de an. 1650. Tit. IV. §. 2. ORDINAT. PROVINC. HENNEBERG. Lib. III. Tit. I. §. 14. *) pluribusque aliis.

§. XIV.

De ordine illegitimos alendi reliquis ascendentibus et fratribus assignato.

Patre vero deficiente, cum mortuus, vel inops sit, quis nunc ordinem in alendo illegitimo suscipiat, acriter inter Pragmaticos disceptatur, maxima eorum turba, auum paternum ad id obligari, autumant, imo istum tam matri, quam auo materno aeque locupleti praeferunt *), sed ubique ex iuris Rom. rationibus, quae magis ad liberos legitimos, quam illegitimos quadrant. Cum vero iam Iur. Romano nepotes naturales ab auo haud sint agnoscendi *) et ex filio iniuste editi nec in aui potestate, nec familia sint, nec vlla caritate sanguinis digni, dedecori potius auo habendi, nec aequitas permittat, ut pater ex filii sui delicto se. stupro incommodum sentiat, et in alendo partu grauius coerceatur, quam mater diues stupro

*) ad Pandect. Spec. CCCXXV. corol. 2.

*) Conf. PETER A LUDWIG. in Disp. de Differ. Iur. Rom. et Germ. in Stupro sub matrimonii spe. diff. III. ***

*) Huc pertinet CARPZOV. in Iurispr. Constist. Lib. II. Def. 243. n. 8. seqq. ibidemque BEYER. STRYCK ad BRUNNEMANN. Ius Eccles. Lib. II. c. 18. §. 28. LATTERBACH. Coll. Pand. Lib. XXV. Tit. 3. §. 13. MENCEN. Pand. Lib. XXV. Tit. 3. §. 9.

*) NOVEL. LXXXIX. cap. 12. §. 6. in sin. iunct. L. 12. C. de Natural. lib. Add. antec. §. X. huj. Disp.

supromaculata, ex suo delicto nullo favore digna, et partui sanguine propior, nec non vt nocentis bona conferentur, innocentis vero diminuantur, communi opinioni iam a G. L. MENCKENIO ^{a)}, WERNHERO ^{a)}, BOEHMERO ^{b)}, aliisque repudium datum, et mater diues in alendo partu auo paterno potior reputata, hac mortua, aut non idonea, vtrique auo paterno et materno hoc officium aequali iure commiserunt. Quorum sententiam pro parte tantum confirmavit et ordinem, extra matrimonium natos alendi, summus Legislator Sax. in DECIS. REG. XXIX. de an. 1746. his constituit verbis: *Ob wohl ein Vater seine ausser Ehe erzeugte Kinder zu ernähren, sich nicht entbrechen mag; so soll doch in Zukunft, wenn der Vater verstorben, oder dergleichen unehlichen Kindern die nöthige Alimentation nicht reichen kann, die Mutter, dieselben aus ihren eigenen Mitteln zu erziehen, schuldig seyn, daferne aber auch diese nicht vorhanden, oder hierzu unvermögend, die Gröseltern mütterlicher Seiten, und in deren Ermangelung, allererst die Gröseltern väterlicher Linie darzu angehalten werden.* Cum igitur linea ascendens materna, prius paterna ad alimenta exhibenda sit obstricta, analogiae conueniens est, vt in defectu omnium ascendentium, frater vterius hac in re potior sit consanguineo.

§. XV.

Quo ordine vero nati ex sponsa alantur? Nos in praesentia non differimus de iis, qui quidem ex sponsa sunt editi, ^{De conenbitu desponsatorum, et natis ex sponsa.} quo.

C 2

- ^{a)} in binis Disp. de Auo paterno ad alimenta nepoti illegitimo praestanda non obligato. Lipf. 1712. seq.
- ^{a)} in Select. Obf. Part. I. Obf. 134.
- ^{b)} in Iur. Ecclef. Protest. Lib. V. Tit. 16. §. 14.

quorum vero pater est extraneus, et non matris sponsae spon-
sus. Quem ad modum eiusmodi concubentes quasi adul-
terium perpetrarunt, quod tam ex Rescriptis SEVERI et
ANTONINI Imperatoribus ^{c)}, quam ex ORDINAT. SAX-
ON. MATRIMONIALI de an. 1624. Punct. IV. ^{d)} verb.
*Würde auch jemand eines andern Braut, ehe denn der
Bräutigam beygelegt, wissentlich beschlafen; So sollen
beyde Personen zur Staupen geschlagen, und des Lan-
des ewig verwiesen werden; Es wolte denn der Bräuti-
gam die Braut wiederum annehmen, auf solchen Fall
sollen sie mit Gefängniß gestraft, und der Brautschänder
nichts minders mit Staupenschlägen des Landes ewig ver-
wiesen werden, graüter coërcitum ^{e)}, ita et liberi, adulte-
rinis sunt annumerandi, et secundum seriem illegitimorum
petunt alimenta. Sed quaestio hic mouetur de his, quos spon-
sus cum sua sponsa ex anticipato concubitu procreauit, nuptiis
post ea secutis, vel non. Quin desponsati concubentes
deliquerint, et hinc arbitrarie puniendi sint, haud dubitan-
dum, cum hac de re ORDINAT. SAX. MATRIMONIALIS
loc. cit. ita disponit: *Wo zwo verlobte Personen vor dem
öffentlichen Zusammengeben und Trauen sich mit einander
fleischlich einlassen; So soll die Weibs Person, wenn gleich
keine Schwängerung daraus erfolget, mit verdecktem
Haupt ^{f)}, und ohne Spiel zur Kirchen gehen, und sie bey-
derseits**

c) L. 13. §. 3. π. ad L. Iul. de adulter. coëre.

d) IN CORPOR. IUR. SAX. ECCLES. pag. 621.

e) BERGERI Elect. Iurispr. Crim. Membr. IV. §. 1. n. 6. pag. 133. add.
FR. PHILIPPI Disp. de adulterio desponsatorum.

f) Hinc virgo die nuptiali seruo virginali haud incedat, cum sit signum
virginitatis externum, corpus haud violatum esse, indicans. Vid. I. H.
MEIER. Disp. de Serto Virginum. s. F. WILLENBERG. Exercit. de Abu-
su Serti Virginalis.

derseits mit zeitlichem Gefängniß willkürlich gestrafet werden. Gleichergestalt sollen auch die, so sich fleischlich vermischen, ihre Unzucht, aber erst nach gehaltenen Kirchgang kundbar wird, mit willkürlichen Gefängniß gestraffet werden ^{g)}. Cum qua et conuenit DECIS. ELECT. XLIX. de an. 1661. An vero liberi ex his consponsis ante benedictionem sacerdotalem in lucem producti ^{h)} ex delicto parentum incommodum sentiant, vel non, et hinc in exigendis alimoniis ordinem legitimorum, aut illegitimorum sequantur, a nobis adhuc est enucleandum.

§. XVI.

Decisionem quaestionis propositae valde reddit recentiori aeuo ambiguum IO. FR. EISENHART. in Disp. de Nato ex ^{Nati ex sponsa, nuptiis postea secutis, et liberi legitimi exhibentur.} Sponsa ⁱ⁾, qui istum legitimum, contra AVG. RVD. BÜ-NEMANN. in Disp. de sponsae partu spurio ^{k)}, eundem illegitimum declarat. Posteriorem vero scriptum prioris haud inspexisse, nec de eo notitiam habuisse, ex collatione vtriusque constat. Nec illius, nec huius sententiam omni ex parte sequimur, sed ex praegustatis, thalami gaudiis natos mox ordini legitimorum, mox illegitimorum annumerandos esse, iura san-

C 3

g) Poena anticipati concubitus plerumque est carcer trium dierum, vid BERGER. in Oec. Iur. Lib. I. Tit. III. Th. 8. ILL. HOMMELII. Teutsch. Flau. sub voc. Braut. Sed Dicafter. Vitembergensia merito in pronuntiando omittunt verba: dem heiligen Ehestand zu Ehren. Haec poena quoque a seculari iudice, qui bassam habet iurisdictionem, dicitari potest ex RESCRIPT. SAX. dd. I. Sept. 1745. C. C. A. Tom. I. p. 346.

h) Conceptionis enim tempus hic non attenditur, sed Natiuitatis. L. II. C. de Natur. lib.

i) Habit. Helmstadii an. 1750.

k) Habit. Göttingae an. 1753.

fanciunt, et hac ratione alimenta quoque ordinanda arbitramur. Etenim complures DD. ex sponsalibus clandestinis editos, nuptiis iustus paulo post secutis, cum matrimonium fictione iuris retrahatur ad tempus concubitus, legitimis, alii vero fortiori iure et maxime Saxonico ^{l)} legitimatis accensent. Interim tamen, sicut hos a legitimis nihil differre voluit IVSTINIANVS ^{m)}, et paria iura cum liberis, quae ab initio legitimi sunt, etiam ratione successionis ⁿ⁾ tribuit, ita et ordinem legitimorum, in petendis iure sanguinis alimentis, ex omnium consensu intrant ex sponsalibus clandestinis, et ob maiorem rationem ^{o)} ex publicis procreati, matrimonio legitime deinde consummato.

§. XVII.

Nuptiis vero non secutis quidam iuris interpretes eos illegitimorum, alii vero legitimorum ordinis annuntiant.

Maiores vero subnascitur dubitatio, si connubium inter desponsatos concumbentes postea non accessit, sed vnus, vel alter eorum aut mortuus, aut ob infecutum voluptatis cognitae fastidium aufugit, aut ob odium vatianum et inimicitiam irreconciliabilem sponsalia dissoluuntur ^{p)}, an proles ex consensu suscepta legitima sit, vel non. Cum ius CANONICVM ^{q)}, IMPERII GERMANICVM ^{r)} et SAXONICVM ^{s)} ad for-

l) ARG. DECIS. ELECT. XLIX.

m) NOVEL. LXXXIX. cap. 9.

n) NOVEL. eadem cap. 8.

o) OB DECIS. SAX. ELECT. XLIX.

p) Exemplum vide penes WERNHER. Part. III. Obs. 41.

q) Can. 1. 2. 3. 4. et 5. Cauf. XXX. Qu. 5. cap. 3. X. de Claud. Despons. add. CONCIL. TRIDENT. Sess. 24. cap. I. NOVEL. LEONIS 89.

r) REFORMAT. POLIT. IMPER. de an. 1530. tit. 33. von leichtfertiger Beywohnung.

formam iusti matrimonii, praeter consensum desponsatorum matrimonialem, adhuc benedictionem sacerdotalem desideret, et absque hoc essentiali non existent nuptiae, nec effectus legitimi matrimonii civiles, tam ratione desponsatorum, quam ab iis natorum, deducendi, istam pro illegitima declarant SCHILTER ¹⁾, ZIEGLER ²⁾, BOEHMER ³⁾, BÜNEMANN ⁴⁾, et alii. In contrariam vero partem ex his maxime rationibus, quod in adductis legibus ad cohabitationem desponsatorum connubialem quidem copula sacerdotalis necessario requiratur, et absque ea, nec desponsati, coniuges appellentur, nec sibi inuicem tanquam coniuges praesertim ex statuto succedant, nec ceteris coniugum iuribus fruantur, sed partui ex sponsa nato defectus huius copulae sacerdotalis non noceat, et haec ad effectum legitimorum natalium nequaquam exigatur, nec non ius Romanum ⁵⁾ et Canonicum ⁶⁾ liberos ex solis sponsalibus natos, etsi solennia nuptialia non acceperint, legitimos esse iubeat, praeterea ex concubitu anticipato nato culpa parentum impu-

1) ORD. ECCLES. SAX. Art. General. XIII. et ORD. MATRIM. de an. 1624. Punct. V. CONST. EL. SAX. 24. Part. II. Iung. CARFZO. in Iuripr. Confist. Lib. II. Def. 142.

2) Ad Pand. Exercit. XXXVI. §. 60.

3) Ad LANCELOT. Inst. Iur. Can. Lib. II. Tit. 10. n. 17.

4) In Iur. Eccles. Protest. Lib. IV. Tit. 3. §. 50. et in Instit. Iur. Can. Lib. IV. Tit. III. §. 7.

5) In cit. Disp. de Sponsae partu spurio.

6) L. 22. C. de Nupt. verb: *Si donatio ante Nuptias, vel doris instrumenta defuerint, pompa etiam, aliaque nuptiarum celebritas omittatur, nullus existimet ob id deesse recte alias inito matrimonio firmitatem, VEL EX EO NATIS LIBERIS IVRA POSSE LEGITIMORVM AVFERRI, inter pares honestate personas nulla lege impediende consortium, quod ipsorum, consensu atque amicorum fide firmatur.* Add. L. 38. n. de Reg. Iur.

7) Cap. 12. X. qui filii sint legit.

impurari nequeat, casus potius impedimento sit, quo minus ex matrimonio per benedictionem sacerdotalem consummato nasci potuerit, transeunt, eandemque legitimam appellant RICHTER^{a)}, STRYCK^{b)} STRVV^{c)} HYBER^{d)}, BRVCKNER^{e)} F. C. HARPRECHT^{f)} BERGER^{g)} LEYSER^{h)} G. L. BOEHMERⁱ⁾, EISENHART^{k)}, pluresque alii.

§. XVIII.

*In Saxonia
nati ex sponsa-
libus publicis et
alias insit 370-
batus secundum
ordinem legiti-
morum, ex clan-
destinis vero,
aut alia ratione
vitiosis, illegiti-
morum sunt su-
stentandi.*

Mediam viam ingressus est, et aientium et negantium sententias pro parte comprobavit in Saxonia Diuus GEORGIVS II. constituens, vt ex publicis et alias iure legitimis sponsalibus nati pro legitimis, e contrario ex clandestinis, aut alio vitio intrinseco laborantibus sponsalibus suscepti pro illegitimis liberis habeantur, in DECTs. Elect. XLIX. ¹⁾ hisce: *ordnen wir, daß hinführo in diesem Fall unter dem öffentlichen und heimlichen Zusagen und Verlöbnißen ein Unterscheid gehalten werden soll, und zwar dergestalt, da jene oder die öffent-*

a) In Decif. 133.

b) Ad BRVNNEM. Ius Eccles. Lib. II. cap. 16. §. 6. et in Tr. de Success. ab intest. Disp. I. c. 2. th. 49.

c) Synt. Iur. Ciuil. Ex. XXIX. §. 26.

d) In Digress. Iur. Lib. II. c. 7. et 9.

e) In Decif. Matrim. cap. II. n. 7.

f) In Disp. de Iure liberorum a desponsatis ante benedictionem sacerdotalem nec ex post subsecutam procreatorum. Tub. 1696.

g) In Elect. Disc. For. Suppl. P. I. Tit. 45. pag. 556. seq.

h) Ad Pand. Spec. XV. med. 6. et Spec. CCXCVIII. med. 3. seq.

i) In Princ. Iur. Canon. Lib. III. Sect. II. Tit. II. §. 399.

k) In cit. Disp. de Nato ex sponsa. §. 12.

l) Ad quam vide PHILIPPI Comment. Obf. 2.

öffentlich an ihnen selbst richtig und erweislich seyn, auch sich kein erhebliches Hinderniß, oder vitium intrinsecum darbey befindet, daß die hernacher vor der Trauung erzeugte Kinder, als ehrliche und rechte Erben zu der Eltern Erb- und Verlassenschaft auf begebenden Falle zu lassen — Wenn aber heimliche Versprechungen, oder Verlöbniß, welche bey denen, so sich annoch in väterlicher Gewalt befinden, an ihnen selbst unbillig und unkräftig, bey denen andern aber gleichfals ganz ärgerlichen und unzulässlichen seyn, vorgegangen, und nach denen selbst, jedoch ehe sie öffentlich wiederhollet, oder die priesterliche copulation erfolgt, Kinder erzeugt werden, sollen dieselbe, Kraft dieser unserer Decision vor ehrliche Kinder nicht geachtet, noch zur väterlichen Erbschaft admittiret werden. Quodli vero hac ratione ex sponsa nati iura liberorum legitimorum sibi vindicare volunt, non sufficit, vt sponsalia parentum publica et legitima ex sanctione huius Decis. probent, sed et praesertim se a patre pro filio agnitos, aut illum, sponfam a se gravidam esse, confessum, doceant. Etenim sponsum patrem et filiationem ex solis sponsalibus non praesumi, cum pater is demum dicitur, quem nuptiae, non sponsalia, demonstrant ^{m)}, edocet LEYSER ⁿ⁾, BERGER ^{o)} et EISENHART ^{p)}.

§. XIX.

Quae cum ita sint, partum ex sponsalibus clandestinis, aut iure nostro inualidis et illicitis v. c. vi metuque, dolo, errore, ^{Antecedens s. ampliativ. et princialitio corroboratur.}
in

^{m)} L. 6. π . de his, qui sui vel al. iur. sunt. L. 5. π . de in ius voc.

ⁿ⁾ ad Pandect. Spec. XV. med. 3. et Spec. CCCXXII. corol. 2.

^{o)} In Oec. Iur. Lib. I. Tit. II. Th. 2. n. 9.

^{p)} In Disp. cit. de Nato ex sponsa §. 14.

in gradu prohibito consanguinitatis vel affinitatis, aut posterioribus publicis, cum priora aequae sint publica et iusta, contractis procreatum, in actione de prole agnoscenda et alenda instituenda, ordinem liberorum illegitimos, e contrario ex sponsalibus publicis, nec vitio laborantibus susceptum seriem legitimorum sequi et obseruare, eo certius colligere nobis licet, quo magis haec alimentorum obligatio non ex iure singulari et loci statuto, sed iam ex iure communi deducenda. Quare, cum praeterito anno coram senatu oppidano Hefstadiano sponsa a sponso suo deflorata, nomine sobolis haud diu editae, contra patrem opificem sponsi adhuc in eius potestate patria et mercede constituti, sed profugi et sede incerta vagantis ad alimenta proli ex sponsalibus publicis, legitimisque susceptae, donec filius reuerteretur, exhibenda ageret, is vero non negaret sponsalia publica et iusta a filio ante absentiam celebrata ac filium partum pro suo agnouisse, sed tantum exceptionis loco regeret, matri et ascendentibus maternis adhuc viuus, nec egenis officium alendi praefertim ex Decis. Regia XXVIII. incumbere, seque ad alimenta prouisionaliter seu interimistice praebenda haud esse obstrictum, Facult. Iurid. Lips. eodem anno reum, proliis auum, vt quotannis duodecim florenos, praenumerando, partui ex sponsa nato, donec filius redierit, praestet, expensasque in processum erogatas restituat, condemnavit. Contra hanc sententiam remedio leuiterationis utebatur reus, in cuius interpositione et rite facta prosecutione haec in primis grauamina proponebat et deducebat, primo partum natum ab defectum hierologiae non esse legitimum, sed extra matrimonium natum, et hinc Decis. Regiam XXVIII. de an. 1746. in praesenti vsum praestare, deinde filium non nisi post triennium a natiuitate ob L. 9. C. de Patr. Potest. ad alimenta consequenda contra patrem agere posse, tum ob inferiorem filii

fili conditionem annuorum alimentorum quantitatem a iudice esse minuendam, denique sententiam latam nimis esse vagam et indeterminatam, siquidem contingere posset, ut filius aut nunquam, aut post viginti, vel triginta annos demum rediret, hinc petebat, ut, si reformatoria sententia forte sequi non possit, officium alendi tamen ad annum aetatis prolis decimum quartum restringeretur. Cum vero non citata Decisio Regia, sed Electoralis XLIX. et ea, quae §. anteced. 6 asserimus, ad speciem propositam maiori iure essent applicanda, alimentorum quoque appellatio latior esset, quam ut lactatione absolueretur ^{q)} et pater a tempore natiuitatis et primo orbis aspectu ad hoc naturale officium obligaretur ^{r)} praeterea liberis legitimis multo lautiora et ciuilia alimenta essent assignanda, quam illegitimis, qui naturalibus et necessariis contenti viuunt ^{s)}, et onus alendi a lege impositum ad certos annos v. c. decimum quartum nec iure Romano ^{t)} nec Saxónico ^{u)} esset adstrictum, sed vtroque iure tandiu personis ex iure

D 2

fan-

q) STRYCK. Tr. de Actionibus Forens. Sect. I. membr. II. §. 7. et c. G. KNORRII Disp. de alimentis a matre liberis praestandis cap. I. §. 15. et cap. II. §. 5.

r) L. I. §. 15. L. 4. π. de agnos. vel alend. lib. WERNHER. Part. VI. Obs. 396. L. MENCKEN. in Disp. de alimentis filiorum a patre praestandis, vel non. cap. II. §. 2.

s) BERGER. Oec. Iur. Lib. I. Tit. III. Th. 15. n. 14. MENCKEN. in Pand. Lib. XXV. Tit. III. §. 6.

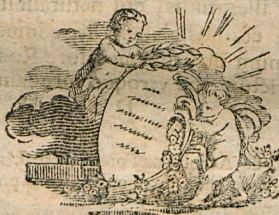
t) L. 5. §. 7. et 19. π. de agnos. vel alend. lib.

u) BERGER, Oec. Iur. Lib. I. Tit. III. Th. 15. n. I. ILL. HOMMEL in reusich Flav. sub. voc. *Schweüngerung*. Secus iure prisco WISIGOTH. Lib. IV. Tit. 4. §. 3. verb. *Si quis a parentibus infanrulum acceperit nutriendum, usque ad decem annos, per singulos annos singulos solidos praerit pro nutrito infante percipiat. Si vero decimum aetatis annum excesserit, nihil postea mercedis addatur; quia ipse qui nutritus est, mercedem suam*

sanguinis hoc incumbat, donec alendus ipse se exhibere possit, confirmata quidem fuit a Facult. Iurid. Vit. mense Martio cur. anni sententia Lipsiensis, addita tamen hac declaratione: *daß Beklagter, wenn dessen Sohn nicht wieder zurückkommen sollte, das erzeugte Kind so lange, bis es sein Brod selbst verdienen kann, zu unterhalten schuldig.*

suam suo potest compensare servitio. Et IVRE MAGDEBVRG. in ORD. POLIT. cap. 69. §. I. ibi. *Vnd soll er die Leibesfrucht, wenn sie zur Welt kommen, bis in das 17. Jahr alimentiren.* Dissentit quoque secundum IUS COMMUNE FINCKELTHAVS. in Obleruat. Pract. C. II. num. 20. onus alendi indistincte ad annum aetatis duodecimum restringens.

ULB Halle

3

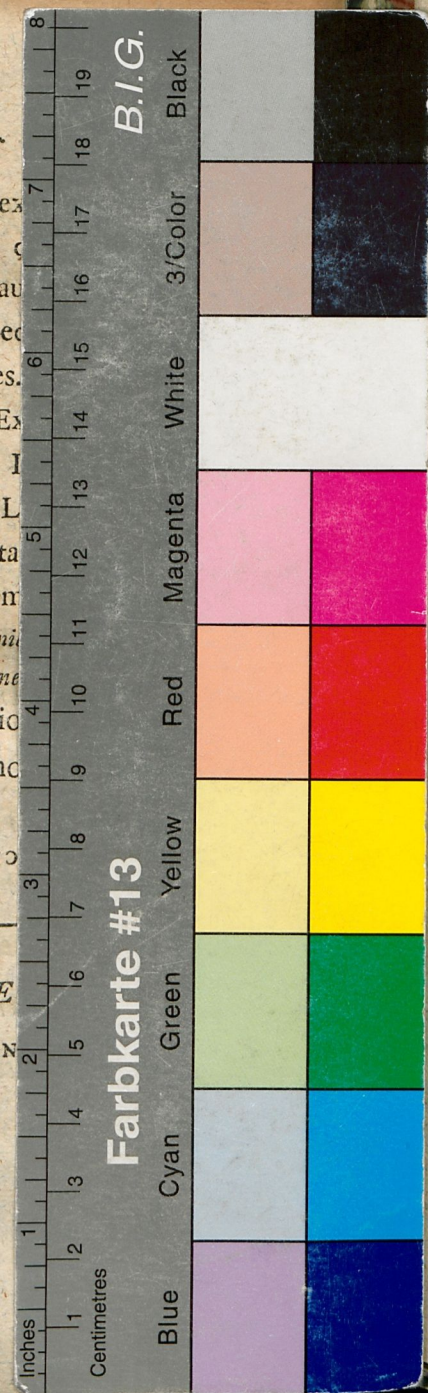
002 265 427

(f) 56.

B.I.G.

Farbkarte #13

9.

1778 2.

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
ORDINE ALIMENTORVM
PARTVI MAXIME EX SPONSA
NATO IVRE SANGVINIS
PRAESTANDORVM.

QVAM
PRAESIDE
CHRISTIANO GOTTLIEB
HOMMELIO D.

TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REGVL. IVR. PROF. PVBL.
ET FACVLTV. IVRID. VIT. ASSESSORE
IN AVDITORIO MAIORE

DIE XXIX. MAIL. A. R. S. MDCCCLXXVIII.
PVBLICE DEFENDET

AVTOR ET RESPONDENS
IOANNES GVSTAVVS SEYFFERT,
DRESDENSIS.

VITEBERGAE

EXCUDIT ADAMVS CHRISTIANVS CHARISIUS.

